

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

PLÁN VYUČOVACEJ HODINY

Autor	Mgr. Andrea Stašenková © 2019
Téma	Plastové tašky, ekoobaly či bezobalové obchody?
Spojenie predmetov	biológia, chémia, zemepis, geografia, občianska náuka, etická výchova, právna náuka
Obsah	<p>Problematikou znečistenia životného prostredia sa postupne začínajú zaoberať krajiny na celom svete, pretože jej dopad na životné prostredie je alarmujúci. Štáty naprieč Európou postupne prijímajú povinné spoplatnenie (vrátane Slovenska) či dokonca úplný zákaz plastových tašiek.</p> <p>V Rakúsku bude od roku 2021 platiť zákaz predaja plastových tašiek. Rakúsko patrí k tretej krajine Európy, ktorá takýto zákaz prijala.</p> <p>Slovensko má nový program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 až 2025. Od januára 2020 bude účinná nová legislatíva, ktorá má za cieľ finančne znevýhodniť skládkovanie odpadu a zvýšiť motiváciu obcí odpad triediť. Jedným z opatrení, ktoré by malo pomôcť pri redukcii odpadu je podpora tzv. bezobalových obchodov a vytvorenie národnej „Zero Waste“ databázy dobrých príkladov z praxe.</p>
Užitočné zdroje	<p>http://www.nulaodpadu.sk/nekupujme-zbytocne-obaly https://www.enviroportal.sk/clanok/v-rakusku-ma-od-roku-2021-zacat-platit-zakaz-predaja-plastovych-tasiek https://www.odpady-portal.sk/Dokument/104593/stat-planuje-podporovat-bezobalove-obchody-a-obmedzit-jednorazove-plasty.aspx https://www.minzp.sk/files/sekcia-enviromentalneho-hodnotenia-riadenia/odpady-a-obaly/registre-a-zoznamy/ppvo-sr-19-25.pdf https://nulaodpadu.sk/mapa-bezobalovych-obchodov https://www.soi.sk/files/documents/kcinnost/vk_plastove_tasky.pdf https://www.startitup.sk/slovensko-zvazuje-definitivny-zakaz-predaja-plastovych-tasiek/ https://www.postoj.sk/48099/plastove-tasky-mozno-dostanu-zakaz-potvrdil-minister https://www.odpady-portal.sk/Dokument/104111/plastove-tasky-su-oproti-bavlnenym-vyrazne-zelensie-studia-spocitala-ich-celkovy-dopad.aspx</p>
Indikátory rozvoja kľúčových kompetencií	<p>Komunikácia v materinskom jazyku Žiaci v skupinách vyjadrujú primeraným spôsobom súhlasné alebo nesúhlasné stanovisko s názorom ostatných členov.</p> <p>Spoločenské a občianske kompetencie</p>

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

	Žiaci identifikujú možnosti zhromažďovať a zverejňovať informácie o plastových taškách a ich alternatívnych riešeniach.
Pomôcky:	Komix „Nekupujme zbytočné obaly s humorom“ (http://www.nulaodpadu.sk/nekupujme-zbytocne-obaly)
Trvanie	45 minút
(5')	<u>MOTIVÁCIA</u> A) Predstavenie a oboznámenie s cieľom vyučovacej hodiny. Učiteľ zisťuje mieru znalostí o danej problematike medzi žiakmi. 1. Za ilegálne vyrábanie, dovážanie alebo používanie plastových tašiek alebo sáčkov hrozí previnilcom 38 tisíc dolárov pokuty alebo štyri roky vo väzení. Viete akej krajiny tretieho sveta sa to týka? (<i>Keňa</i>) 2. Ktoré ďalšie africké krajiny zakázali používanie plastových tašiek v Afrike? (<i>Maroko, Rwanda, Keňa a Burundi</i>) 3. V ktorom hlavnom meste vo svete bol v decembri 2016 prijatý miestny zákon zakazujúci používanie všetkých jednorázových plastov? (<i>Naí Dillí v Indii</i>) 4. V prepočte na jedného obyvateľa ktoré krajiny sú považované za najväčších producentov odpadov z plastových obalov? (<i>USA, nasleduje Japonsko a EÚ</i>) B) Komix „Nekupujme zbytočné obaly s humorom“
(10')	Kooperatívne vyučovanie: Rozdelenie žiakov do 3 - 4skupín a zadanie úloh na vypracovanie pomocou priložených materiálov. Úloha č.1: Žiaci v skupinách pracujú s článkami a diskutujú o danej problematike: 1. „Štát plánuje podporovať bezobalové obchody a obmedziť jednorázové plasty“ 2. „Plastové tašky možno dostanú zákaz, potvrdil minister“
(5')	Aktivita Štyri rohy Táto aktivita spočíva v pohybe žiakov po triede. Po triede sú rozmiestnené očíslované papiere. Na každom z nich je napísaná jedna otázka. Žiaci sú rozdelení do 3 – 4 skupín. Každé skupine je pridelené číslo papiera, pri ktorom začínajú odpovedať. Skupina chvíľu diskutuje o zadaní a na papier napíše svoju odpoveď, názor. Na napísanie odpovede majú 1 minútu. Na pokyn učiteľa sa presunú do ďalšieho rohu, oboznámia sa s otázkou, reakciami predchádzajúcej skupiny a po krátkej diskusii pripíšu svoj komentár, odpoveď, názor. Aktivita sa končí, keď skupiny dorazia do svojej domovskej stanice. Otázky: 1. Čo je cieľom nového programu predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 až 2025? 2. Pomocou akého portálu plánuje ministerstvo podporiť bezobalový predaj? Uveďte názov a čo by mal obsahovať.

Tvoríme učebné zdroje pre spotrebiteľské vzdelávanie

<p>(7')</p> <p>(15')</p> <p>(3')</p>	<p>3. Uveďte aspoň dve opatrenia, ktoré by mali mať za následok redukciiu plastového odpadu.</p> <p>4. Ktoré obchodné reťazce postupne začínajú dobrovoľne obmedzovať jednorazové plasty? Ktorý reťazec sa zameria na obaly vlastnej značky v stopercentne recyklovateľných alternatívach?</p> <p>Úloha č.2: Žiaci v skupinách pracujú s článkom a diskutujú o danej problematike: <i>“Plastové tašky sú oproti bavlneným výrazne „zelenšie“. Štúdia spočítala ich celkový dopad.”</i></p> <p>Aktivita Kocka Hracia kocka má na svojich stranách výzvy (6 slovies), ako má žiak o danej téme uvažovať: Popíš, Porovnaj, Asociuj, Analyzuj, Aplikuj, Argumentuj za a proti. K stanovenej téme by mali žiaci písať podľa vybraného pokynu. Časový limit 10 minút. Je potrebné, aby sa vystriedali všetky strany kocky. Tak si žiaci vytvárajú hypotézy, hľadajú reálne využitia pre tému, formulujú myšlienky, vedomosti, rozoberajú tému na čiastočné podtémy.</p> <p>Téma: Plastové tašky, bavlnené tašky, ekoobaly, bezobalové obchody. Žiaci na konci aktivity spoločne prezentujú výsledky skupín (5 minút) a diskutujú o ich názoroch.</p> <p>Záverečná diskusia a vyhodnotenie Aktivita „Vzájomné skúšanie skupín“ Učiteľ rozdelí žiakov do skupín. Za určitý časový limit si každá skupina pre inú skupinu pripraví jednu náročnejšiu otázku z preberaného učiva a po vypracovaní prezentuje pred triedou.</p>
<p>Prílohy</p>	<p>Novým trendom sa stávajú Eko/Eco obaly. Ide o ekologické materiály, ktoré neškodia prírode. Na ich výrobu sa používa cukrová trstina, kukurica a palmové listy. Ich výhodou je ich recyklovateľnosť a ich neobmedzená doba trvanlivosti. Rozložia sa na kvalitné bio hnojivo a sú kompostovateľné. Aký majú ale tieto potraviny dopad na životné prostredie? Aký škodlivý môže mať vplyv geneticky modifikovaná kukurica? Rozširovanie palmových plantáží, ničenie dažďových pralesov i s tým súvisiace celosvetové ohrozenie životného prostredia patrí medzi ďalšie otázky na zamyslenie. A čo v prípade cukrovej trstiny, hovorí Vám niečo uhlíková stopa?</p>